

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

25 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

a judecat în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Rostov din 22 aprilie 1942, în cauza penală în privința lui:

Nica Ivan xxx, născut în anul xxxx, originar din or. xxx, RSSM, fără antecedente penale;

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Rostov din 22 aprilie 1942, Nica Ivan a fost condamnat în baza art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR la pedeapsă capitală cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Nica Ivan a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în anul 1941, fiind ostaș al armatei roșii, a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale, îndreptată spre discreditarea partidului și guvernului sovietic. Inculpatul a calomniat situația materială a muncitorilor din URSS și a criticat capacitatea de luptă a forțelor armatei roșii, exprimându-și neîncrederea în victoria acesteia. În același timp, inculpatul a lăudat ordinea și sistemul existent în țările capitaliste și condițiile de trai din România burgheză.

3. La 31 martie 2017, Procurorul General Adjunct Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Rostov din 22 aprilie 1942 în privința lui Nica Ivan, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în cadrul examinării cauzei în judecată, nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Nica Ivan, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, așa cum prevede dispoziția art. 58-10 alin.(1) Cod penal al RSFSR;

- a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Nica Ivan, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”, de aceea condamnarea lui Nica Ivan pentru faptul că, în anul 1941, fiind ostaș al armatei roșii, a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii

subdiviziunii sale, îndreptată spre discreditarea partidului și guvernului sovietic, a criticat capacitatea de luptă a forțelor armatei roșii, exprimându-și neîncrederea în victoria acesteia și a calomniat biroul de informare sovietic, totodată, laudând ordinea și sistemul existent în țările capitaliste, viața și condițiile de trai din România burgheză, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Nica Ivan, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Rostov din 22 aprilie 1942 în privința lui Nica Ivan, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun